

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS**

**DĖL REGIONŲ SOCIALINIŲ IR EKONOMINIŲ SKIRTUMŲ MAŽINIMO
2007–2010 METŲ PROGRAMOS**

2007 m. lapkričio 28 d. Nr. 1269
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo (Žin., 2000, Nr. [66-1987](#); 2002, Nr. [123-5558](#); 2006, Nr. [77-2972](#); 2007, Nr. [61-2339](#)) 9 straipsnio 3 dalimi, 10 straipsnio 5 punktu ir įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1020 (Žin., 2006, Nr. [112-4273](#); 2007, Nr. [63-2415](#)), pirmaeilių darbų įgyvendinimo priemonių 53 punktą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programos įsipareigojimų įgyvendinimo priemonių 408 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti Regionų socialinių ir ekonominių skirtumų mažinimo 2007–2010 metų programą (pridedama).
2. Pavesti Vidaus reikalų ministerijai koordinuoti šiuo nutarimu patvirtintos programos įgyvendinimą.
3. Rekomenduoti savivaldybėms dalyvauti įgyvendinant šiuo nutarimu patvirtintą programą ir skirti iš savo biudžetų lėšų jai įgyvendinti.

Ministras Pirmininkas

Gediminas Kirkilas

Vidaus reikalų ministras

Raimondas Šukys

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2007 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1269

**REGIONŲ SOCIALINIŲ IR EKONOMINIŲ SKIRTUMŲ MAŽINIMO
2007–2010 METŲ PROGRAMA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Regionų socialinių ir ekonominių skirtumų mažinimo 2007–2010 metų programos (toliau vadinama – ši Programa) paskirtis – sudaryti sąlygas įgyvendinti kryptingą nacionalinę regioninę politiką Lietuvoje.
2. Šioje Programoje vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, vartojamas Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatyme (Žin., 2000, Nr. [66-1987](#); 2002, Nr. [123-5558](#)) (toliau vadinama – Regioninės plėtros įstatymas) ir Lietuvos regioninės politikos iki 2013 metų strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 575 (Žin., 2005, Nr. [66-2370](#)) (toliau vadinama – Regioninės politikos strategija).
3. Pagal Regioninės plėtros įstatymo 5 straipsnio 1 dalį nacionalinė regioninė politika įgyvendinama ir regioninės plėtros planavimas atliekamas apskrityse. Nacionalinė regioninė politika taip pat įgyvendinama probleminėse teritorijose – Lietuvos Respublikos Vyriausybės išskirtose tikslinėse nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo teritorijose, turinčiose specifinių socialinių ir

(ar) ekonominių problemų, atitinkančių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus probleminių teritorijų išskyrimo kriterijus.

4. Nors ši Programa skirta visų Lietuvos regionų plėtrai skatinti, joje daugiausia dėmesio skiriama 7 regioninių centrų (Alytaus, Marijampolės, Mažeikių, Tauragės, Telšių, Utenos ir Visagino miestų), nurodytų Regioninės politikos strategijos 35 punkte, ir probleminių teritorijų, nustatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. 112 „Dėl probleminių teritorijų“ (Žin., 2007, Nr. [15-555](#)), plėtrai. Tuo siekiama koncentruoti nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimui skiriamas lėšas, tikslingai panaudoti jas socialiniams ir ekonominiams skirtumams tarp Lietuvos regionų ir jų viduje mažinti, teritorinei socialinei sanglaudai šalyje didinti.

5. Regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad socialinės ir ekonominės plėtros bei infrastruktūros projektai, skirti konkrečių regionų atskirų ūkio šakų (sektorių) specifinėms regioninėms ir vietinėms problemoms spręsti, gali būti finansuojami iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, jeigu jie yra įtraukti į atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros strategijas, atitinka galiojančius teritorijų bendruosius ir specialiuosius planus ir neprieštaruja Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajam planui, taip pat iš kitų finansavimo šaltinių ir iš Europos Sąjungos (toliau vadinama – ES) paramos fondų. Todėl rengiant šią Programą buvo atsižvelgta į 2007–2010 metais įgyvendinamas programas, visų pirma tas, kurias numatoma finansuoti ES struktūrinės paramos lėšomis ir kuriose nustatyti su regionų plėtra susiję tikslai, uždaviniai bei priemonės.

6. ES struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo paramos panaudojimas 2004–2006 metais Lietuvoje buvo planuojamas sektoriniu būdu, taikytas centralizuotas lėšų skyrimo projektams mechanizmas. Į savivaldybių ir regionų plėtros poreikius buvo atsižvelgiama keliais būdais; iš jų minėtini šie:

6.1. Lėšos buvo paskirstomos regioniniams, savivaldybių ir kitiems projektams (pavyzdžiui, vietinės reikšmės kelių infrastruktūros finansavimas pagal Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 2 d. nutarimu Nr. 935 (Žin., 2004, Nr. [123-4486](#)) (toliau vadinama – BPD), 1.1 priemonę „Transporto infrastruktūros prieinamumo ir paslaugų kokybės gerinimas“).

6.2. Atrankos metu buvo skiriami papildomi balai projektams, kurie atitiktų savivaldybių ar regionų plėtros poreikius (turėtų teigiamą poveikį regioninių plėtros skirtumų mažinimui – pavyzdžiui, pagal BPD 1.2 priemonę „Energijos tiekimo stabilumo, prieinamumo ir didesnio energetikos efektyvumo užtikrinimas“, BPD 3.2 priemonę „Verslo aplinkos gerinimas“ arba BPD 3.4 priemonę „Viešojo turizmo infrastruktūra ir paslaugos“).

6.3. ES struktūrinių fondų parama buvo skiriama tiems regionams, kurie turėjo didžiausius plėtros poreikius tam tikrose srityse (pavyzdžiui, parama pagal BPD 1.4 priemonę „Sveikatos priežiūros įstaigų restruktūrizavimas ir modernizavimas“, skirta rytų ir pietryčių Lietuvos regionams, kuriems būdingi aukšti sergamumo bei mirtingumo nuo širdies ir kraujagyslių ligų rodikliai).

7. Šios Programos 6 punkte nurodytų būdų nepakako, kad 2004–2006 metais būtų sudarytos palankios sąlygos finansuoti priemonės, atitinkančias savivaldybių ar regionų plėtros poreikius, ir užtikrinti kompleksinę regionų plėtrą. Iš dalies todėl ES struktūrinių fondų parama 2004–2006 metais negalėjo ryškiau prisidėti prie socialinių ir ekonominių skirtumų mažėjimo tarp regionų ir jų viduje.

8. Rengiant šią Programą, buvo atsižvelgta į tai, kad Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje numatyta skirstant ES struktūrinių fondų paramą laikytis subsidiarumo principo, sprendimo dėl dalies ES struktūrinių fondų paramos lėšomis finansuojamų projektų pirminės atrankos teisę perduodant regionų plėtros taryboms.

9. Šioje Programoje atsižvelgiama į tai, kad Lietuva, įgyvendindama Valstybės ilgalaikės raidos strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187 (Žin., 2002, Nr. [113-5029](#)), ir kurdama gerovės valstybę, sieks ne tik spartaus ekonomikos augimo, bet ir nacionalinės regioninės politikos tikslo – užtikrinti gerą gyvenimo kokybę visos šalies teritorijos gyventojams, pasiekti šalyje aukštesnį teritorinės socialinės sanglaudos lygį. Toks tikslas nustatytas ir Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje, kuria siekiama ne tik spartaus ūkio augimo, daugiau ir geresnių darbo vietų, bet ir socialinės sanglaudos.

10. Taip pat šioje Programoje numatoma, kad nacionalinės regioninės politikos tikslą pasiekti padėtų viešosios investicijos, kurios gali sukurti tolesnio ūkio augimo ir darbo vietų kūrimo pagrindą atskiruose regionuose. Regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad nacionalinė regioninė politika yra įgyvendinama per valstybės viešąją politiką, pirmiausia per verslo, žmoniškųjų išteklių ir infrastruktūros plėtrą. Atsižvelgiant į tai, šios Programos įgyvendinimo priemonės apims

verslo skatinimo, žmogiškųjų išteklių plėtros ir infrastruktūros plėtros sritis. Techninės pagalbos priemonės, kurios turi sudaryti palankesnes sąlygas efektyviai panaudoti savivaldybių ar regionų plėtrai skirtas lėšas, yra nustatytos Lietuvos Respublikos regionų plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1905 (Žin., 2002, Nr. [117-5259](#)), 9 punkte.

11. Šioje Programoje, vadovaujantis jos bendrosiomis nuostatomis (I skyrius), atsižvelgiant į regionų socialinės ir ekonominės būklės ir plėtros tendencijų lyginamosios analizės pagrindinius duomenis (II skyrius), suformuluoti 2007–2010 metų laikotarpio nacionalinės regioninės politikos tikslai, uždaviniai ir prioritetai (III skyrius), nustatyti probleminių teritorijų plėtros strateginis tikslas ir uždaviniai, valstybės pagalbos teikimo probleminėms teritorijoms kriterijai (IV skyrius), pateikti duomenys apie šios Programos įgyvendinimo, stebėsenos ir atskaitomybės mechanizmą (V skyrius). Pateikiamos ir jos įgyvendinimo priemonės (šios Programos priedas).

II. REGIONŲ SOCIALINĖS IR EKONOMINĖS BŪKLĖS IR PLĖTROS TENDENCIJŲ LYGINAMOSIOS ANALIZĖS PAGRINDINIAI DUOMENYS

12. Išsami Lietuvos regioninės politikos esamos padėties ir tendencijų analizė pateikta Regioninės politikos strategijoje. Šioje Programoje pateikiami regionų socialinės ir ekonominės būklės ir plėtros tendencijų lyginamosios analizės pagrindiniai duomenys.

13. Regionų socialinės ir ekonominės būklės ir plėtros tendencijų lyginamosios analizės pagrindiniai duomenys pateikti pagal Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės statistinius duomenis.

14. Regioninės politikos strategijoje nurodoma, kad pagrindinė nacionalinės regioninės politikos problema – dideli ir nemažėjantys socialiniai ir ekonominiai skirtumai tarp regionų ir jų viduje.

15. Žemą teritorinės socialinės sanglaudos lygį Lietuvoje rodo samdomojo darbo pajamų vienam namų ūkio nariui per metus (toliau vadinama – SDP) ir vidutinio metinio nedarbo lygio (toliau vadinama – VMNL), kuris išreikštas užsiregistravusių bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykiu, teritoriniai netolygumai šalyje. Antai:

15.1. 2005 metais šalies SDP vidurkį (3937 litus) viršijo tik 3 apskritys – Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos. Mažiausi SDP rodikliai 2005 metais buvo Tauragės ir Utenos apskrityse, o didžiausi – Vilniaus apskrityje. Tauragės apskrityje SDP sudarė 68,9 procento šalies vidurkio, o Vilniaus apskrityje SDP 33,1 procento viršijo šalies vidurkį. Teritorinė diferenciacija pagal gyventojų pajamas (įskaitant socialines išmokas, tiesiogines išmokas žemės ūkio subjektams ir kita) taip pat išlieka didelė.

15.2. VMNL Lietuvoje 2005 metais siekė 4,8 procento. Didžiausias nedarbo lygis buvo Tauragės, Alytaus ir Telšių apskrityse. Tauragės apskrities VMNL buvo net dvigubai didesnis už Kauno apskrities rodiklį, kuris yra mažiausias (3,5 procento) šalyje. Tik 3 apskrityse – Kauno, Klaipėdos ir Vilniaus – VMNL buvo mažesnis nei šalyje. Nedarbo lygio dinamika 2001–2005 metais rodo gana didelės teritorinės diferenciacijos stabilumą ir sanglaudos požymių nebuvimą.

16. Remiantis SDP ir VMNL rodikliais bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154 (Žin., 2002, Nr. [110-4852](#)), nurodytus probleminius arealus, regionai skirstomi į labiau išsivysčiusius (Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus) ir atsiliekančiuosius (Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių ir Utenos).

17. Svarbiausia didelių ir nemažėjančių socialinių ir ekonominių skirtumų tarp regionų ir jų viduje priežastis – nepakankamai tolygi teritorinė ekonominė plėtra. Vienas iš pagrindinių regionų išsivystymo netolygumo rodiklių yra bendrasis vidaus produktas vienam gyventojui (toliau vadinama – BVP/gyv.) apskrityse. Vidutinis Lietuvos BVP/gyv. 2005 metais buvo 20,9 tūkst. litų. Jį viršijo tik Klaipėdos (21,9 tūkst. litų) ir Vilniaus (30 tūkst. litų) apskritys. Vilniaus apskrities BVP/gyv. buvo 2,8 karto didesnis už skurdžiausios Tauragės apskrities, kur BVP/gyv. 2005 metais sudarė tik 51,4 procento šalies vidurkio. Tuo tarpu 1997 metais Vilniaus apskrities BVP/gyv. buvo 2,1 karto didesnis nei Tauragės apskrities. Tai rodo didėjančią šio rodiklio diferenciaciją.

18. Žemą BVP/gyv. lygį atsiliekančiuosiuose regionuose lemia investicijų į žmogiškuosius išteklius, inovacijas, technologinę pažangą stoka. 2005 metų pabaigoje tiesioginės užsienio investicijos vienam gyventojui Lietuvoje (toliau vadinama – TUI/gyv.) sudarė vidutiniškai 7022 litus. Didžiausios ir didesnės už šalies vidurkį TUI/gyv. buvo Telšių ir Vilniaus apskrityse. Mažiausiai

TUI/gyv. teko Tauragės, Marijampolės ir Šiaulių apskrityse. Telšių apskrityje TUI/gyv. buvo net 105 kartus didesnės nei Tauragės apskrityje, kur TUI/gyv. sudarė tik 2,96 procento šalies vidurkio.

19. Atsiliekančiųjų apskričių ekonominei plėtrai taip pat trukdo silpni kooperaciniai ryšiai tiek tarp verslo įmonių, tiek tarp pastarųjų ir mokslo bei kitų institucijų, kvalifikuotos ir poreikius atitinkančios darbo jėgos stoka, žemas gyventojų verslumo lygis, nepakankamai išplėtotą infrastruktūrą ir kiti veiksniai, detaliau analizuojami Regioninės politikos strategijoje.

20. Lietuvoje 2005 metais 14,04 procento visų užimtų gyventojų dirbo žemės ūkio, medžioklės, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriuje, o ES – apie 5 procentus. Kaimo gyvenamosiose vietovėse pastebima didelė priklausomybė nuo pirminės žemės ūkio gamybos ekonominės veiklos: 2005 metais kaimo gyvenamosiose vietovėse dirbo 89,3 procento visų šalies žemės ūkio, medžioklės, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriaus darbuotojų (t. y. apie 43 procentus visų kaimo gyvenamųjų vietovių užimtų gyventojų).

Tai rodo, kad kaimo gyvenamųjų vietovių gyventojai labai priklausomi nuo vieno pajamų šaltinio – pirminės žemės ūkio gamybos, be to, čia aukštas jaunimo nedarbo lygis. Didėja miesto ir kaimo gyvenamųjų vietovių demografiniai, ekonominiai ir socialiniai skirtumai.

21. Siekiant užtikrinti užimtumo bei pajamų didėjimą ir gyvenimo kokybės gerinimą kaimo gyvenamosiose vietovėse, būtina skatinti iniciatyvas, kurių tikslas – ūkinės veiklos diversifikacija, alternatyvios ekonominės veiklos kaimo gyvenamosiose vietovėse kūrimas. Šiems tikslams pasiekti būtina ugdyti gyventojų gebėjimus įsidarbinimo, veiklos įvairinimo srityse, skatinti vietos gyventojų iniciatyvas, partnerystę sprendžiant iškilusias problemas savo jėgomis. Kaimo gyvenamosiose vietovėse būtina plėsti paslaugų sektorių, gerinti šių vietovių infrastruktūrą, kad jos taptų patrauklesnės.

III. 2007–2010 METŲ LAIKOTARPIO NACIONALINĖS REGIONINĖS POLITIKOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR PRIORITETAI

22. 2007–2010 metų laikotarpio nacionalinės regioninės politikos tikslai yra:

22.1. sudaryti sąlygas didinti teritorinę socialinę sanglaudą tarp regionų ir jų viduje; šio tikslo įgyvendinimo uždaviniai yra:

22.1.1. kompleksškai gerinti regioninių centrų gyvenamąją ir investicinę aplinką;

22.1.2. kompleksškai modernizuojant ir plėtojant urbanistinę infrastruktūrą, skatinant užimtumą, gerinti probleminių teritorijų gyvenamąją aplinką;

22.1.3. atnaujinti daugiabučius gyvenamuosius namus ir plėtoti socialinį būstą probleminėse teritorijose;

22.1.4. panaudoti ES struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto paramą vietines ir regionines iniciatyvas atitinkantiems projektams įgyvendinti;

22.1.5. tobulinti regioninės plėtros planavimą ir administravimą;

22.2. didinti miesto ir kaimo gyvenamųjų vietovių integraciją; šio tikslo įgyvendinimo uždaviniai yra:

22.2.1. sudaryti sąlygas ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo gyvenamosiose vietovėse;

22.2.2. kompleksškai modernizuoti ir plėtoti kaimo gyvenamųjų vietovių infrastruktūrą.

23. 2007–2010 metų laikotarpio nacionalinės regioninės politikos tikslų įgyvendinimo prioritetai:

23.1. šios Programos 22.1 punkte nurodyto tikslo:

23.1.1. regioninių centrų plėtra pagrįsta Lietuvos regionų plėtra;

23.1.2. probleminių teritorijų plėtra pagrįsta Lietuvos regionų plėtra;

23.1.3. ES struktūrinės paramos lėšų paskirstymas laikantis subsidiarumo principo, dalį ES struktūrinės paramos lėšų skiriant regioninėms ir vietinėms iniciatyvoms įgyvendinti, panaudojant šias lėšas savivaldybei ir regionui aktualiausiose srityse, siekiant regionų plėtros planų bei savivaldybių strateginių plėtros planų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo;

23.2. šios Programos 22.2 punkte nurodyto tikslo – ūkinės veiklos diversifikacija kaimo gyvenamosiose vietovėse.

24. Atsižvelgiant į šios Programos 23 punkte nurodytus 2007–2010 metų laikotarpio nacionalinės regioninės politikos tikslų įgyvendinimo prioritetus, nustatoma, kad 22.1 punkte nurodyto tikslo įgyvendinimo uždaviniai, nustatyti 22.1.1–22.1.3 punktuose, bus įgyvendinami 4 punkte nurodytuose regioniniuose centruose bei probleminėse teritorijose, 22.1.4 ir 22.1.5 punktuose nustatyti

uždaviniai – visoje šalies teritorijoje, o 22.2 punkte nurodyto tikslo įgyvendinimo uždaviniai – visose kaimo gyvenamosiose vietovėse.

25. Šios Programos įgyvendinimas prisidės prie Regioninės politikos strategijoje nustatyto Lietuvos regioninės politikos strateginio tikslo plėtros laikotarpiu iki 2013 metų pasiekimo, todėl numatoma, kad padidės teritorinė socialinė sanglauda tarp Lietuvos regionų, t. y. 2010 metais 8 Lietuvos apskrityse:

25.1. SDP nebus mažesnės nei 75 procentai šalies SDP;

25.2. VMNL nebus daugiau kaip 35 procentais aukštesnis už šalies VMNL.

IV. PROBLEMINIŲ TERITORIJŲ PLĖTROS STRATEGINIS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI, VALSTYBĖS PAGALBOS TEIKIMO PROBLEMINĖMS TERITORIJOMS KRITERIJAI

26. Probleminių teritorijų plėtros 2007–2010 metais strateginis tikslas – užtikrinti gyvenimo kokybę, artimą šalies vidurkiui, t. y. pasiekti, kad nė vienoje probleminėje teritorijoje 2010 metais:

26.1. VMNL nebūtų daugiau kaip 50 procentų aukštesnis už šalies vidurkį;

26.2. vidutinis metinis socialinės pašalpos gavėjų ir gyventojų santykis nebūtų daugiau kaip 50 procentų didesnis už šalies vidurkį.

27. Probleminių teritorijų plėtros uždaviniai yra šie:

27.1. kompleksiskai plėtoti probleminių teritorijų urbanistinę infrastruktūrą, didinti šių teritorijų gyvenamosios aplinkos patrauklumą;

27.2. atnaujinti daugiabučius gyvenamuosius namus ir plėtoti socialinį būstą probleminėse teritorijose;

27.3. kompleksiskai plėtoti kaimo gyvenamųjų vietovių infrastruktūrą probleminėse teritorijose;

27.4. skatinti probleminių teritorijų gyventojų bendruomenines iniciatyvas;

27.5. plėtoti socialinę infrastruktūrą probleminėse teritorijose;

27.6. subsidijuoti darbo vietų steigimą, ypač daug dėmesio skirti ilgalaikio nedarbo problemoms spręsti;

27.7. gerinti probleminėmis teritorijomis pripažintų savivaldybių administracijų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, administracinius gebėjimus.

28. Probleminių teritorijų plėtros uždaviniai nustatyti atsižvelgiant į 2007–2010 metų laikotarpio nacionalinės regioninės politikos tikslus ir jų įgyvendinimo uždavinius.

29. Probleminėse teritorijose socialinės ir ekonominės problemos dažnai skiriasi: jos atsirado dėl skirtingų priežasčių, kurioms spręsti kai kuriais atvejais būtina ir skirtinga valstybės pagalba (taikytinos skirtingos intervencinės nacionalinės regioninės politikos priemonės). Tai gali lemti ir skirtingus plėtros uždavinius atskirose probleminėse teritorijose.

30. Vadovaujantis šios Programos 29 punkto nuostatomis ir atsižvelgiant į tai, kad probleminių teritorijų plėtros uždaviniams įgyvendinti bus rengiamos Regioninės plėtros įstatyme numatytos probleminių teritorijų plėtros programos (jų rengimo metu atlikus išsamesnę kiekvienos probleminės teritorijos plėtros analizę, nustačius plėtros tendencijas bei įvertinus esamų socialinių ir ekonominių problemų atsiradimo priežastis, probleminių teritorijų plėtros prioritetus, strateginius tikslus ir uždavinius), galima teigti, kad atskirų probleminių teritorijų plėtros priemonės bus numatomos ne visiems šios Programos 27 punkte nurodytiems uždaviniams įgyvendinti.

31. Valstybės pagalba probleminėms teritorijoms teikiama:

31.1. sudarant palankesnes sąlygas panaudoti ES struktūrinės paramos lėšas probleminėse teritorijose vykdomiems projektams;

31.2. vykdant probleminių teritorijų plėtros programų priemones, finansuojamas iš nacionalinio biudžeto, taip pat kitų programų priemones.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

32. Šios Programos įgyvendinimo stebėsenos vykdymą teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja Vidaus reikalų ministerija.

33. Atsakingi vykdytojai, nurodyti šios Programos priede, kasmet iki vasario 10 d. teisės aktų nustatyta tvarka teikia Vidaus reikalų ministerijai informaciją apie šios Programos įgyvendinimo priemonių vykdymą. Vidaus reikalų ministerija kasmet iki kovo 1 d. teisės aktų nustatyta tvarka informuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybę apie šios Programos įgyvendinimo eigą ir rezultatus.

34. Šios Programos įgyvendinimas finansuojamas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Užimtumo fondo, Europos ekonominės erdvės paramos ir ES struktūrinės paramos lėšomis, taip pat iš kitų finansavimo šaltinių.

Regionų socialinių ir ekonominių skirtumų
mažinimo 2007–2010 metų programos
priedas

**REGIONŲ SOCIALINIŲ IR EKONOMINIŲ SKIRTUMŲ MAŽINIMO 2007–2010 METŲ PROGRAMOS
ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS**

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas (metai)	Atsakingi vykdytojai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų) ir numatomi finansavimo šaltiniai			
				2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai
1. TIKSLAS – SUDARYTI SĄLYGAS DIDINTI TERITORINĘ SOCIALINĘ SANGLAUDĄ TARP REGIONŲ IR JŲ VIDUJE							
1.1. UŽDAVINYS – KOMPLEKSIŠKAI GERINTI REGIONINIŲ CENTRŲ GYVENAMĄJĄ IR INVESTICINĘ APLINKĄ							
1.1.1.	Parengti ir pateikti vidaus reikalų ministrui tvirtinti regioninių centrų kompleksinės plėtros investicines programas	2007–2008	Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės, kuriose yra regioniniai centrai (toliau vadinama – regioninių centrų savivaldybės)	–	–	–	–
1.1.2.	Plėtoti regioninių centrų aplinkos, viešojo transporto ir kitą viešąją infrastruktūrą	2007–2010	Vidaus reikalų ministerija, Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija, regioninių centrų savivaldybės	7398 (iš jų Europos Sąjungos (toliau vadinama – ES) struktūriniai fondai – 6288)	53248 (iš jų ES struktūriniai fondai – 48932)	53248 (iš jų ES struktūriniai fondai – 48932)	53248 (iš jų ES struktūriniai fondai – 48932)
1.1.3.	Finansuoti naujas vietas gyventojų bendruomenių iniciatyvas, skirtas regioninių centrų gyvenamajai aplinkai ir gyvenimo kokybei gerinti	2007–2010	Vidaus reikalų ministerija, regioninių centrų savivaldybės	1480 (iš jų ES struktūriniai fondai – 1258)	10650 (iš jų ES struktūriniai fondai – 9787)	10650 (iš jų ES struktūriniai fondai – 9787)	10650 (iš jų ES struktūriniai fondai – 9787)

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas (metai)	Atsakingi vykdytojai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų) ir numatomi finansavimo šaltiniai			
				2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai
1.2. UŽDAVINYS – KOMPLEKSIŠKAI MODERNIZUOJANT IR PLĖTOJANT URBANISTINĘ INFRASTRUKTŪRĄ, SKATINANT UŽIMTUMĄ, GERINTI PROBLEMINIŲ TERITORIJŲ GYVENAMĄJĄ APLINKĄ							
1.2.1.	Plėtoti ir modernizuoti verslui reikšmingą, viešąją poilsio, laisvalaikio, sporto, transporto ir kultūros infrastruktūrą tam tinkamose probleminių teritorijų vietovėse	2007–2010	Vidaus reikalų ministerija, Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Kultūros ministerija, Susisiekimo ministerija, probleminių teritorijų savivaldybės	2220 (iš jų ES struktūriniai fondai – 1887)	15974 (iš jų ES struktūriniai fondai – 14679)	15974 (iš jų ES struktūriniai fondai – 14679)	15974 (iš jų ES struktūriniai fondai – 14679)
1.2.2.	Įgyvendinant vietinių užimtumo iniciatyvų projektus, subsidijuoti darbo vietų steigimą probleminių teritorijų bedarbiams įdarbinti	2007–2010	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, probleminių teritorijų savivaldybės	2500 (Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas ir Užimtumo fondas)	2500 (Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas ir Užimtumo fondas)	2500 (Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas ir Užimtumo fondas)	2500 (Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas ir Užimtumo fondas)
1.3. UŽDAVINYS – ATNAUJINTI DAUGIABUČIUS GYVENAMUOSIUS NAMUS IR PLĖTOTI SOCIALINĮ BŪSTĄ PROBLEMINĖSE TERITORIJOSE							
1.3.1.	Atnaujinti ir apšiltinti daugiabučius gyvenamuosius namus, esančius probleminėse teritorijose	2007–2010	Vidaus reikalų ministerija, Aplinkos ministerija, probleminių teritorijų savivaldybės	3461 (iš jų ES struktūriniai fondai – 2942)	24872 (iš jų ES struktūriniai fondai – 22856)	24872 (iš jų ES struktūriniai fondai – 22856)	24872 (iš jų ES struktūriniai fondai – 22856)
1.3.2.	Pritaikyti pastatus (pirmiausia bendrabučio tipo daugiabučius gyvenamuosius namus) socialinio būsto reikmėms probleminėse teritorijose	2007–2010	Vidaus reikalų ministerija, Aplinkos ministerija, probleminių teritorijų savivaldybės	865 (iš jų ES struktūriniai fondai – 735)	6218 (iš jų ES struktūriniai fondai – 5714)	6218 (iš jų ES struktūriniai fondai – 5714)	6218 (iš jų ES struktūriniai fondai – 5714)

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas (metai)	Atsakingi vykdytojai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų) ir numatomi finansavimo šaltiniai			
				2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai
1.4. UŽDAVINYS – PANAUDOTI ES STRUKTŪRINIŲ FONDŲ IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS BIUDŽETO PARAMĄ VIETINES IR REGIONINES INICIATYVAS ATITINKANTIEMS PROJEKTAMS ĮGYVENDINTI							
1.4.1.	Parengti Projektų, kurie finansuojami ES struktūrinių fondų lėšomis ir kurių pirminė atranka pavesta regionų plėtros taryboms, pirminės atrankos tvarkos aprašą ir pateikti jį tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei	2007	Vidaus reikalų ministerija	–	–	–	–
1.4.2.	Plėsti ir modernizuoti vietinės reikšmės kelių ir gatvių tinklą	2007–2010	Susisiekimo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės	–	61000 (ES struktūriniai fondai)	81320 (ES struktūriniai fondai)	71330 (ES struktūriniai fondai)
1.4.3.	Atnaujinti ir plėtoti savivaldybėms nuosavybės teise priklausančią ar patikėjimo teise valdomą asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą	2007–2010	Sveikatos apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės	–	17210 (ES struktūriniai fondai)	18650 (ES struktūriniai fondai)	11130 (ES struktūriniai fondai)
1.4.4.	Atnaujinti ir plėtoti savivaldybėms nuosavybės teise priklausančią ar patikėjimo teise valdomą švietimo ir mokslo įstaigų infrastruktūrą	2007–2010	Švietimo ir mokslo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės	17143 (ES struktūriniai fondai)	17143 (ES struktūriniai fondai)	17143 (ES struktūriniai fondai)	17143 (ES struktūriniai fondai)

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas (metai)	Atsakingi vykdytojai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų) ir numatomi finansavimo šaltiniai			
				2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai
1.4.5.	Atnaujinti ir plėtoti socialinių paslaugų infrastruktūrą įgyvendinant savivaldybių administracijų, viešųjų ir biudžetinių įstaigų, asociacijų, religinių bendruomenių/bendrijų, labdaros ir paramos fondų socialinių paslaugų infrastruktūros plėtros projektus	2007–2010	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės	5000	15994 (iš jų ES struktūriniai fondai – 7645)	38481 (iš jų ES struktūriniai fondai – 26759)	38481 (iš jų ES struktūriniai fondai – 26759)
1.4.6.	Vykdyti savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių ar patikėjimo teise valdomų pastatų šiltinimą ir energetikos ūkio pertvarką skatinant energijos gamybos ir vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą	2007–2010	Ebergetikos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės	57143 (ES struktūriniai fondai)	57143 (ES struktūriniai fondai)	57143 (ES struktūriniai fondai)	57143 (ES struktūriniai fondai)
1.4.7.	Plėtoti savivaldybėms nuosavybės teise priklausančią ar patikėjimo teise valdomą viešąją turizmo infrastruktūrą – skatinti atvykstatamąjį ir vietos turizmą, geriau panaudoti gamtos išteklius, kultūros paveldą, sudaryti palankesnes aktyvaus poilsio sąlygas	2007–2010	Ūkio ministerija, Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės	10000 (ES struktūriniai fondai)	10000 (ES struktūriniai fondai)	10000 (ES struktūriniai fondai)	10000 (ES struktūriniai fondai)
1.4.8.	Gerinti vandens telkinių būklę, sutvarkyti ir išvalyti užterštas teritorijas	2007–2010	Aplinkos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės	–	20000 (ES struktūriniai fondai)	50000 (ES struktūriniai fondai)	60000 (ES struktūriniai fondai)

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas (metai)	Atsakingi vykdytojai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų) ir numatomi finansavimo šaltiniai			
				2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai
1.4.9.	Diegti savivaldybių teikiamas interaktyvias elektronines viešąsias paslaugas, skirtas gyventojams ir verslo įmonėms	2009–2010	Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama – Informacinės visuomenės plėtros komitetas), Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės	–	–	2798 (ES struktūriniai fondai)	13989 (ES struktūriniai fondai)
1.4.10.	Diegti elektronines sveikatos paslaugas savivaldybių įstaigose,	2010	Informacinės visuomenės plėtros komitetas, Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės	–	–	–	1368 (ES struktūriniai fondai)
1.5. UŽDAVINYS – TOBULINTI REGIONINĖS PLĖTROS PLANAVIMĄ IR ADMINISTRAVIMĄ							
1.5.1.	Teikti techninę pagalbą regionams ir savivaldybėms, rengiantiems strateginio planavimo ir teritorijų planavimo dokumentus, organizuoti savivaldybių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, mokymą –	2007–2010	Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės	1243 (iš jų ES struktūriniai fondai – 1057)	8939 (iš jų ES struktūriniai fondai – 8214)	8939 (iš jų ES struktūriniai fondai – 8214)	8939 (iš jų ES struktūriniai fondai – 8214)
	tobulinti jų kvalifikaciją regioninės plėtros planavimo ir administravimo srityje						

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas (metai)	Atsakingi vykdytojai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų) ir numatomi finansavimo šaltiniai			
				2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai
1.5.2.	Plėtoti bendradarbiavimą tarp Lietuvos Respublikos ir Norvegijos Karalystės valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, kitų viešųjų juridinių asmenų, kuriuo siekiama keistis gerąja patirtimi, tobulinti savivaldybių institucijų bei įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kvalifikaciją regioninės plėtros planavimo ir administravimo srityje	2007–2010	Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės	1050 (iš jų Europos ekonominės erdvės parama – 893)	2968 (iš jų Europos ekonominės erdvės parama – 2523)	2659 (iš jų Europos ekonominės erdvės parama – 2260)	558 (iš jų Europos ekonominės erdvės parama – 474)
2. TIKSLAS – DIDINTI MIESTO IR KAIMO GYVENAMŲJŲ VIETOVŲ INTEGRACIJĄ							
2.1. UŽDAVINYS – SUDARYTI SĄLYGAS ŪKINĖS VEIKLOS DIVERSIFIKACIJAI KAIMO GYVENAMOSIOSE VIETOVĖSE							
2.1.1.	Plėtoti kaimo gyvenamųjų vietovių viešąją infrastruktūrą, skirtą gyventojų verslumui skatinti ir jų užimtumui didinti sektoriuose, nesusijusiuose su žemės ūkio produktų gamyba	2007–2010	Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, savivaldybės	3699 (iš jų ES struktūriniai fondai – 3144)	26624 (iš jų ES struktūriniai fondai – 24466)	26624 (iš jų ES struktūriniai fondai – 24466)	26624 (iš jų ES struktūriniai fondai – 24466)

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas (metai)	Atsakingi vykdytojai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų) ir numatomi finansavimo šaltiniai			
				2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai
2.2. UŽDAVINYS – KOMPLEKSIŠKAI MODERNIZUOTI IR PLĖTOTI KAIMO GYVENAMŲJŲ VIETŲ INFRASTRUKTŪRĄ							
2.2.1.	Plėtoti kaimo gyvenamųjų vietovių viešąsias erdves – atnaujinti viešąjį poilsio, laisvalaikio, sporto infrastruktūrą	2007–2010	Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, savivaldybės	2590 (iš jų ES struktūriniai fondai – 2201)	18637 (iš jų ES struktūriniai fondai – 17126)	18811 (iš jų ES struktūriniai fondai – 17126)	18811 (iš jų ES struktūriniai fondai – 17126)
2.2.2.	Plėtoti kultūros infrastruktūrą – modernizuoti kaimo gyvenamosiose vietovėse esančių kultūros įstaigų (kultūros centrų, muziejų ir viešųjų bibliotekų) infrastruktūrą	2007–2010	Vidaus reikalų ministerija, Kultūros ministerija, Žemės ūkio ministerija, savivaldybės	1110 (iš jų ES struktūriniai fondai – 943)	7987 (iš jų ES struktūriniai fondai – 7340)	7987 (iš jų ES struktūriniai fondai – 7340)	7987 (iš jų ES struktūriniai fondai – 7340)
			Iš viso	116902	377107	454017	456965

Priedo pakeitimai:

Nr. [624](#), 2010-05-26, Žin., 2010, Nr. 62-3061 (2010-05-29)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [624](#), 2010-05-26, Žin., 2010, Nr. 62-3061 (2010-05-29)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2007 M. LAPKRIČIO 28 D. NUTARIMO NR. 1269
"DĖL REGIONŲ SOCIALINIŲ IR EKONOMINIŲ SKIRTUMŲ MAŽINIMO 2007-2010 METŲ
PROGRAMOS" PAKEITIMO

Nutarimas įsigalioja nuo 2010-07-01.

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušra Bodin (2010-05-31)

aubodi@lrs.lt